

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/14/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314203634
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5314203634.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Kataríny Beniačovej, v právnej veci navrhovateľky: H. E., nar. X.X.XXXX, bytom S. XXX, právne zastúpená STEHURA&partners, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Čadca, Fraňa Kráľa 2080, IČO: 47246863, proti odporcovi: H. E., nar. XX.X.XXXX, bytom F. nad F. XXXX, právne zastúpený Mgr. Branislavom Samcom, advokátom so sídlom B., R. R. X, za účasti maloletých detí: C. E., nar. XX.X.XXXX. a E. E., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č. k. 5P/22/2014-87 zo dňa 18. decembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol otec zaviazaný platiť výživné na maloletého C. a maloletého E. na každé dieťa vo výške 50 Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

V ostatnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozviedol manželstvo účastníkov konania. Maloleté deti C. a E. pochádzajúce z manželstva na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal prispievať na ich výživu na každého po 50 Eur mesačne. Upravil právo styku otca s maloletými deťmi. Rozhodol, že účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania.

V časti týkajúcej sa výživného vychádzal zo zistenie, že odporca poberá príspevok za opatrovanie zdravotne ťažko postihnutej matky, t.j. má príjem mesačne vo výške 145,87 €, okrem toho z vyjadrení otca na pojednávaniach vyplynulo, že pracoval v pracovnom pomere aj na dobu neurčitú, pričom z dokladov predložených otcom vyplynulo, že jeho pracovné pomery skončili nielen uplynutím doby, na ktorú boli uzatvorené, ale aj dohodou - na žiadosť zamestnanca, čiže otca. Mal za to, že za situácie, keď bol otec zamestnaný na dobu neurčitú a odišiel do zamestnania na dobu určitú, vzdal sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania resp. zárobku, pretože v konečnom dôsledku zostal bez práce a bez príjmu zo zamestnania. Prihliadol na odôvodnené potreby maloletých detí, skutočnosť, že sú zverené do osobnej starostlivosti matky a tiež na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku v časti určenia vyživovacej povinnosti podal odvolanie odporca (otec maloletých). Namietal, že súdom určená výška výživného výrazne prevyšuje jeho

schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Príspevok za opatrovanie zdravotne ťažko postihnutých je skôr kompenzáciou, ktorá má zmierniť oprávnené výdavky osoby opatrujúcej zdravotne znevýhodnenú osobu a neďá sa automaticky stotožňovať s príjmom. Konštatovanie súdu, že v minulosti pracoval v zamestnaniach na dobu neurčitú nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Žiaden z pracovných pomerov od r. 2009 nebol uzavretý na dobu neurčitú. V jednom prípade ukončil pracovný pomer pred uplynutím doby, avšak nastúpil do výhodnejšieho zamestnania. Má za to, že navrhovaná výška výživného na maloletých je primeraná jeho súčasným schopnostiam a možnostiam, momentálnej životnej úrovni a nie je možné na zistený skutkový stav aplikovať ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine. Vzhľadom na uvedené navrhuje rozsudok okresného súdu v tejto časti zmeniť tak, že bude zaviazaný prispievať na výživu každého dieťaťa sumou 27,13 € mesačne.

K odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka (matka maloletých detí) s návrhom, aby odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu. Uviedla, že suma určeného výživného ani zďaleka nepokrýva najnevyhnutnejšie náklady na maloleté deti. Má výdavky na ošatenie, zdravotnú starostlivosť, stravu, náklady v škole ako ich v konaní preukázala. Je toho názoru, že otec je zdravý a pracovne schopný, pričom sa len účelovo vyhýba zamestnaniu. V regióne otca je niekoľko ponúk na prácu s jeho kvalifikáciou a niekoľko desiatok ponúk v príbuznom obore. Poderá príspevok za opatrovanie matky, môže si však požiadať aj o ďalšie príspevky, ako v hmotnej núdzi, príspevok na bývanie, na ktoré by mal podľa jeho tvrdení nárok vo výške 117,40 €. Že má dostatok finančných prostriedkov svedčí aj fakt, že je zastúpený advokátom.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 2 písm. a/ O.s.p. a rozsudok okresného súdu v časti výroku o výživnom a trovách konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a v ostatnej časti nenapadnutej odvolaním zostal rozsudok nedotknutý.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že v danom prípade neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 26 a § 75 ods. 1 veta druhá Zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), nakoľko sa vydáva nové rozhodnutie o úprave pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode a musí sa vychádzať zo skutkového stavu, zisteného ku dňu rozhodnutia o rozvode manželstva účastníkov konania. Preto v tejto časti odvolacia námietka odporcu je dôvodná (aj keď z iných dôvodov, ako to uvádzal odporca vo svojom odvolaní).

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania manželstvo rodičov maloletých C. a E. bolo rozvedené, o maloletých sa stará matka a jej boli aj zverené do osobnej starostlivosti. Mal. C. navštevuje 5. ročník základnej školy a mal. navštevuje 2. ročník základnej školy, ich zdravotný stav je dobrý, mal. C. trpí na šelest, z ktorého dôvodu chodí polročne na kontroly do nemocnice. Na obe deti matka vyčíslila mesačne náklady na stravu v škole 45,-€, cestovné 30,-€, školské potreby, zošity, cvičky, potreby na telesnú výchovu 25,-€, oblečenie 20,-€, obuv 25,-€, voľnočasové aktivity a exkurzie, výlety 10,-€, výdavky na lieky 15,-€, telefón 10,-€, čo spolu predstavuje na jedného maloletého 90,-€ mesačne. Ďalej výdavky na domácnosti pre tri osoby mesačne: strava v spoločnej domácnosti 350,-€, energie 50,-€, úver 65,-€, iné poplatky (TKO, daň, opravy nehnuteľnosti) 40,-€, čo spolu predstavuje na jedno dieťa 133,-Eur (okrem úveru a dane, nakoľko nie je preukázaný o aký konkrétny výdavok sa jedná). Matka je zamestnaná a jej priemerný mesačný príjem predstavuje 543,-€. Otec poberá príspevok za opatrovania ťažko zdravotne postihnutej osoby mesačne vo výške 145,87 €. Od 16.4.2013 bol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, naposledy pracoval u zamestnávateľa RIASTAV, s.r.o., kde skončil pracovný pomer na dobu určitú. Od 4.11.2013 do 6.10.2014 bol práceneschopný. Svoje náklady vyčíslil

bez ďalšieho preukázania ako 35,-Eur mesačne na elektrinu a plyn, 80,-Eur ročne palivové drevo, 100,-Eur ročne koks, 15,-Eur ročne odvoz odpadu, 6,-Eur ročne daň z nehnuteľnosti, 10,-Eur mesačne internet, 30,-€ mesačne telefón, 150,-Eur mesačne príspevok na stravu, 30,-Eur mesačne na ošatenie a 20,-eur mesačne na cestovné, čo predstavuje v priemere mesačné náklady 291,74 Eur, čo prevyšuje i jeho príjem. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Určenie výšky vyživovacej povinnosti vychádza zo skutočnosti, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z uvedeného je zrejmé, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú obaja rodičia dieťaťa, pričom platí, že súd individuálne skúma schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov. Dôležité je upozorniť na skutočnosť, že pod pojmom „svojich schopností a možností“ sa nerozumie len čistý priemerný mesačný príjem rodiča (mzda a ostatné príjmy za predchádzajúci kalendárny rok), ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča. Je tomu tak z dôvodu, aby sa rodič nemohol zbavovať (prípadne znižovať) vyživovacej povinnosti voči dieťaťu napríklad tým, že prijme finančne nevýhodnejšie zamestnanie alebo sa stane dobrovoľne nezamestnaným, prípadne sa zbavuje svojho majetku. Zákon o rodine ustanovuje, že dieťa má právo sa podieľať na životnej úrovni rodičov. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti súd vychádza z vyčíslenia celkových nákladov na dieťa a to tak, aby výška výživného pokrývala oprávnené potreby dieťaťa ku dňu rozhodovania o výške výživného. Oprávnené potreby dieťaťa sa menia v závislosti od veku dieťaťa, školskej dochádzky a podobne. Celkové mesačné náklady na dieťa predstavujú všetky náklady (výdavky), ktoré zabezpečujú aspoň základné potreby dieťaťa ako napríklad strava, ošatenie, zdravotná starostlivosť, školská dochádzka a podobne na kalendárny mesiac. Ak to dovoľujú majetkové pomery rodičov, dieťa má nárok aj na ďalšie plnenia zo strany rodičov napríklad výlety, športové aktivity a podobne. To, v akej miere sa bude každý z rodičov podieľať na celkových nákladoch na dieťa určujú majetkové pomery rodiča, jeho životná úroveň. Vyživovaciu povinnosť vykonáva rodič, ktorému bolo dieťa zverené do starostlivosti osobnou starostlivosťou a poskytovaním vecných plnení ako stravy, zdravotníckych potrieb a bývania. Druhý z rodičov plní svoju vyživovaciu povinnosť formou finančného plnenia, pričom platí, že ak je životná úroveň rodiča, ktorý plní vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti nižšia alebo rovnaká ako druhého rodiča, možno tohto rodiča zaviazať na plnenie výživného vo vyššej sume ako je polovica preukázaných nákladov na dieťa. Súdom určené výživné však nemôže byť nižšie ako je 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté alebo na nezaopatrené dieťa, ktorého výška v súčasnosti je 27,13 € mesačne.

Okresný súd vo veci správne určil výšku výživného na jedno dieťa mesačne sumou 50,-Eur, aj keď takéto výživné nepokryje ani polovicu vyčíslených nákladov na jedno dieťa (223,-Eur). Takto stanovené výživné je blízko pri hranici minimálneho výživného. U matky bolo potrebné prihliadnuť aj na jej osobnú starostlivosť o deti, čo je jedna z foriem plnenia vyživovacej povinnosti. V danom prípade nie je možné vychádzať iba z príjmu, ktorý v skutočnosti povinný otec dosahuje, ale aj jeho schopnosti a možnosti dosahovať vyšší príjem. Rodičom zo zákona vzniká povinnosť starať sa sústavne a dôsledne o výživu svojho dieťaťa. Je povinnosťou oboch rodičov venovať všetky sily k čo najoptimálnejšiemu zaisteniu výživy a ďalších potrieb svojho dieťaťa podľa svojich faktických schopností a možností v súlade s ustanovením § 62 Zákona o rodine. Vyživovacia povinnosť má prednosť pred výdavkami rodiča, a teda každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Otec si musí byť vedomý, že má dve maloleté deti, ktoré sú odkázané na jeho výživu.

Odvolací súd sa čiastočne stotožňuje z odvolacou námietkou, že okresný súd nesprávne vyhodnotil jeho zamestnania, že sa vzdával výhodných zamestnaní na neurčitú dobu. Z potvrdení v spise sa nachádzajúcich vyplýva, že otec maloletých detí od r. 2009 mal jeden pracovný pomer na neurčitú dobu v spoločnosti VEPA CZ, s.r.o. so sídlom Návsí, a to od 7.9.2011 a pracovný pomer bol ukončený dohodou dňa 17.9.2012, pričom sa však otec maloletých ihneď zamestnal dňa 20.9.2012 v spoločnosti RIASTAV, s.r.o. Krásno nad Kysucou. Nie je teda možné konštatovať, že ukončil pracovný pomer tak, že ostal bez zamestnania.

Vychádzajúc z konštatovaného odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a zhodnotení výsledkov dokazovania, ktoré vo veci vykonal dospel k záveru, že okresný súd správne určil výšku

vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom. Preto odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti vyživovacej povinnosti a trov konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p., aplikujúc ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu. Konanie o určenie výživného na maloleté dieťa, je konaním, ktoré možno začať i bez návrhu.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** j e príпустné.